

Hlavní město Praha
RADA HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

U S N E S E N Í

Rady hlavního města Prahy

číslo 1489
ze dne 20.6.2017

k vyhodnocení Manuálu tvorby veřejných prostranství hl.m. Prahy a Koncepci rozvoje veřejných prostranství hl.m. Prahy

Rada hlavního města Prahy

I. bere na vědomí

1. Manuál tvorby veřejných prostranství hl.m. Prahy - Vyhodnocení 2014/2015 uvedený v příloze č. 1 tohoto usnesení
2. informaci o postupu zpracování Koncepce rozvoje veřejných prostranství hl.m. Prahy uvedenou v příloze č. 2 tohoto usnesení

II. ukládá

1. ředitelce MHMP

1. zajistit součinnost věcně příslušných odborů MHMP při vyhodnocování užívání Manuálu tvorby veřejných prostranství hl.m. Prahy (dále jen "Manuál")

Termín: průběžně

2. určit v rámci MHMP subjekt odpovědný za dlouhodobou aplikaci a implementaci Manuálu

Kontrolní termín: 30.12.2017

2. MHMP - OSI MHMP, MHMP - OTV MHMP, MHMP - OCP MHMP, MHMP - ODA MHMP, MHMP - RFD MHMP, řediteli Technické správy komunikací hl.m. Prahy, řediteli Lesů hl.m. Prahy, řediteli ROPID, MHMP - HOM MHMP

1. důsledné uplatňování principů Manuálu, zejména Vybraných principů uvedených v příloze č. 3 tohoto usnesení

Termín: průběžně

III. ž á d á

1. ELTODO a.s., Pražskou vodohospodářskou společností, a.s., Dopravní podnik hl.m. Prahy, a.s., Pražskou energetiku, a.s., Pražskou plynárenskou, a.s., Technickou správu komunikací, a.s. začlenit do zadání všech projektů na veřejných prostranstvích důsledné uplatňování principů Manuálu, zejména Vybraných principů, které jsou přílohou č. 3 tohoto usnesení
2. ELTODO a.s., Pražskou vodohospodářskou společností, a.s., Dopravní podnik hl.m. Prahy, a.s., Pražskou energetiku, a.s., Pražskou plynárenskou, a.s., Technickou správu komunikací, a.s. o součinnost při vyhodnocování užívání Manuálu
3. starosty městských částí hl.m. Prahy, při přípravě projektů, záměrů a investic o důsledné uplatňování principů Manuálu, zejména Vybraných principů, které jsou přílohou č. 3 tohoto usnesení
4. starosty městských částí hl.m. Prahy o součinnost při vyhodnocování užívání Manuálu

Adriana Krnáčová v. r.
primátorka hl.m. Prahy

Petr Dolínek v. r.
náměstek primátorky hl.m. Prahy

Předkladatel: náměstkyně primátorky Kolínská

Tisk: R-23206

Provede: ředitelka MHMP, MHMP - OSI MHMP, MHMP - OTV MHMP, MHMP - OCP
MHMP, MHMP - ODA MHMP, MHMP - RFD MHMP, ředitel Technické správy
komunikací hl.m. Prahy, ředitel Lesů hl.m. Prahy, ředitel ROPID, MHMP - HOM
MHMP

Na vědomí: odborům MHMP

MANUÁL

tvorby veřejných prostranství
hlavního města Prahy

VYHODNOCENÍ
2014 - 2015

Kancelář
veřejného
prostoru

A Úvod

Hlavní město Praha skrze vznik Manuálu tvorby veřejných prostranství deklaruje prioritu rozvoje kvalitních veřejných prostranství a navazuje tak na hodnotový posun který v české společnosti v současnosti probíhá. Pro celospolečenskou shodu a koordinované plánování všech aktérů tvorby veřejných prostranství je nezbytné o Manuálu nejen informovat, ale také poskytovat metodickou podporu k jeho naplňování.

SHRNUTÍ

Tento dokument stručně shrnuje dosavadní kroky v jeho implementaci a vyhodnocuje je. Jedná se o propagaci pro laickou veřejnost, přednášky pro studenty a odbornou veřejnost, semináře pro jednotlivé složky města, dotazníkové šetření, uplatňování dokumentu při koncepčních vyjádřeních a jiných projektech apod.

Vzdělávací a osvětová činnost je dlouhodobý proces, který bude v následujících měsících a letech pokračovat. V roce 2016 proběhne další část dotazníkového vyhodnocení rozšířený o projektanty a městské části, probíhá příprava několika rozšíření tzv. plug-inů, dále budou například pokračovat semináře pro vysoké školy.

CO JE MANUÁL?

Manuál tvorby veřejných prostranství hl. m. Prahy přináší principy, pravidla, doporučení a kritéria tvorby veřejných prostranství. Slouží jako podklad pro rozvoj veřejných prostranství – definuje jejich kvalitu, reaguje na dlouhodobě neřešené problémy a zabývá se nástroji ke zlepšení situace od celku až po detail. Při přípravě dokumentu byly využity osvědčené příklady manuálů vyspělých metropolí s vysokou kvalitou veřejných prostranství, současně však bylo nutné zohlednit odlišnosti vyplývající z legislativního prostředí, ze společenské, politické a kulturní situace v Praze.

KOMU JE MANUÁL URČEN?

Manuál je určen všem aktérům, kteří se podílejí na tvorbě veřejných prostranství v rovině investic, plánování, navrhování, schvalování, údržby a provozu. Využijí ho zejména zástupci městských organizací a jejich projektanti, městské části, ale také soukromí investoři a veřejnost.

B Semináře

CÍLE

Cílem seminářů bylo seznámení městských organizací, projektantů, stavebních úřadů, odborů MHMP, zastupitelů HMP a městských částí s Manuálem tvorby veřejných prostranství a návrhu Strategie rozvoje veřejných prostranství pro jejich rychlejší implementaci.

SHRNUTÍ

Kancelář veřejného prostoru uspořádala celkem deset seminářů, kterých se zúčastnilo 230 osob (v období od října 2014 do února 2015). Semináře měly obecný úvod a poté následovaly kulaté stoly na jednotlivá témata (stromořadí a sítě, vybavení veřejných prostranství a uspořádání).

Vznik Manuálu tvorby veřejných prostranství byl obecně vnímán jako velmi pozitivní krok kupředu ve směřování ke kvalitě veřejných prostranství. Jeho aplikace byla v některých případech vnímána jako problematická a to především z důvodů systémových.

Nedostatky, které účastníci uváděli, se často netýkaly obsahu samotného Manuálu, ale jednalo se o problémy v úrovni politiky města, strategie, investic a ekonomie, správy a zejména pak nedostatečné koordinace jednotlivých složek města ve všech úrovních projektů, přípravy a projednání.

Návrh systémových opatření by měl být obsažen ve Strategii koncepční přípravy investičních záměrů ve veřejném prostoru, kterou připravuje IPR Praha (Kancelář projektů a soutěží).

Za problematickou byla často považována nedostatečná vymahatelnost dokumentu, který je závazný pouze pro odbory magistrátu a organizace města dle usnesení

RHMP číslo 1495 ze dne 24.6.2014. Vzhledem k charakteru dokumentu by účastníci uvítali vyšší tlak na jeho vymahatelnost z politické úrovně státní správy a samosprávy a také jeho větší závaznost.

Z workshopů vyplývá také důležitost zpracování Koncepce rozvoje veřejných prostranství (která by byla zaměřena místopisně). Zejména je třeba řešit témata veřejných prostranství sídlišť a příměstské zeleně.

SEMINÁŘE PRO MĚSTSKÉ ČÁSTI

Pro městské části proběhlo pět seminářů s celkovou účastí 78 osob. Převážně to byli zástupci odborů či oddělení, které mají v gesci oblasti územního rozvoje, výstavby, majetku, investic, životního prostředí, městské zeleně nebo dopravy. Zúčastnit se mohla i veřejnost. IPR Praha při přípravě a facilitaci seminářů spolupracoval se společností Agora CE.

Zástupci městských částí vítají principy z Manuálu. Současně se obávají možného prodražení jednotlivých úprav. Jako problematickou vnímají náročnost investic do veřejných prostranství, pro které v rozpočtu zpravidla nemají alokované dostatečné finance.

V současnosti probíhají jednání o zřízení městského koordinátora investic do veřejných prostranství v rámci MHMP, který by zajistil koordinaci jednotlivých složek města a sdružování investičních záměrů. Výsledkem by měla být celková úspora vynaložených prostředků, větší efektivita investic a zamezení maření veřejných prostředků nutností opakovaně upravovat již zrekonstruovaná místa.

Městským částí postrádají subjekt, který by zajišťoval především koordinaci a komunikaci při implementaci

Manuálu. Naplňování principů Manuálu brání velmi striktní výklad technických norem ze strany státní správy. IPR Praha by měl proto usilovat o užší spolupráci se zástupci státní správy, aby byla nalezena shoda nad aplikací principů Manuálu v souladu s právním řádem.

Zástupci městských částí také uváděli náročnost komunikace s veřejností. Ta v některých případech přerůstá v odpor k realizaci opatření. Chybí institucionální připravenost na úrovni městských částí i magistrátu. IPR Praha proto připravil Manuál participace a zapojení veřejnosti do úprav veřejných prostranství, který testuje na pilotních projektech ve spolupráci s městskými částmi.

Zástupci městských částí by uvítali větší rozpracování Manuálu, nebo doplnění témat jako je bezbariérovost, příměstská zeleň, sídlištní prostranství, umění ve veřejných prostranstvích, generační střet ve využívání veřejných prostranství, katalog městského mobiliáře nebo stromořadí atd. Vzhledem k obecnému charakteru Manuálu by také uvítali zaměření se na konkrétní oblasti Prahy v navazujících dokumentech. IPR Praha v současnosti zpracovává vybraná tématická rozšíření, tzv. plug-iny (tématická rozšíření) Manuálu. Viz. kapitola F. Závěr a další kroky implementace.

Zástupci městských částí zpravidla upřednostňovali diskuzi o konkrétních místech a problémech spíše než o obecných principech Manuálu. Konzultace konkrétních projektů mohou přispět k hlubšímu pochopení principů Manuálu. Je potřebné, aby IPR Praha dále spolupracoval s městskými částmi a našel systémový způsob, jak vybrat

pilotní projekty, které s městskými částmi zpracuje např. formou pobídkového programu.

MĚSTSKÉ ORGANIZACE

Seminář pro městské organizace proběhl v říjnu 2014. Navštívilo jej celkem 33 účastníků zástupců organizací TSK, DPP, Eltodo, Pražská plynárenská, PRE, Lesy hl. m. Prahy, JCDecaux, Bulldog a další.

Jako nezbytnou vidí zástupci městských organizací včasnou koordinaci investičních záměrů. Připomínky IPR Praha uplatňované až v rámci územního řízení zpravidla není možné zohlednit bez zásadního zdržení projektu.

Od roku 2013 IPR Praha zavedl tzv. koncepční vyjádření ve fázi studie. Dále od roku 2015 jsou na IPR Praha zpracovávány tzv. koncepční studie pro rekonstrukce významných ulic.

Dalším důležitým tématem je problematika umísťování stromořadí ve vztahu k sítím technické infrastruktury.

IPR Praha založil pracovní skupinu pro stromořadí. Cílem by mělo být zpracování tématického rozšíření Manuálu „Stromy a sítě technické infrastruktury“ a iniciování úpravy některých vyhlášek a norem, zejména ČSN 736005.

Dalším tématem pro rozšíření Manuálu, jehož potřeba vyplývá ze semináře, je hospodaření s dešťovou vodou.

SEMINÁŘ PRO PROJEKTANTY

Seminář pro projektanty pracující pro městské organizace proběhl v listopadu 2014. Navštívilo jej celkem 38 účastníků (např. Metroprojekt, DIPRO, SWARCO, DIS-Tomek, SATRA s.r.o.,

TSK-ÚDI, AŽD Praha, Ateliér DUA s.r.o., Atelier PROMIKA s.r.o., Sinpps s.r.o., Cigler Marani Architects a.s.).

Projektanti upozorňovali i na souvislost s právními předpisy a normami a potřebu změny některých norem. Ze semináře vyplývá, že by IPR Praha měl iniciovat změny v právních předpisech a normách a v jejich interpretaci. Vhodná by z tohoto pohledu byla i komunikace s dalšími městy ČR a hledání společné shody na podobě či úpravě právních předpisů a norem.

ODBORY MHMP

Seminář pro odbory MHMP proběhl v listopadu 2014. Navštívilo jej celkem 33 účastníků (zejména odbory SVM, RFD, OMI, OTV, SUP, OPP, OZP, FON)

Odbory MHMP považují za důležité také to, aby IPR Praha byl aktivnější a uplatňoval námitky z pozice účastníka řízení a odvolával se a tak lépe prosazoval principy Manuálu.

Ze semináře vyplynula také potřeba podrobnějšího řešení materiálů a povrchů, nalezení nových vhodných materiálů pro zrakově postižené či pro osoby se sníženou schopností pohybu nebo pro cyklisty a to i v památkové rezervaci.

Stejně jako u předchozích seminářů a workshopů i odbory MHMP považovaly za důležité, aby město dále řešilo problematiku reklamy. V současnosti pracuje pracovní skupina pro koordinaci regulace reklamy pod vedením ředitelky magistrátu HMP, které se účastní odbory MHMP a IPR Praha.

ZASTUPITELÉ HMP (A STAROSTOVÉ MČ)

Seminář pro Zastupitele MHMP proběhl v lednu 2015. Navštívilo jej celkem 24 účastníků. Ze strany zastupitelů byla účast nižší. Seminář vyvolal u starostů zájem o spolupráci. Řada z nich pak kontaktovala IPR Praha s žádostí o konzultace různých projektů veřejných prostranství.

STAVEBNÍ ÚŘADY

Seminář pro stavební úřady proběhl v únoru 2015. Navštívilo jej celkem 24 úředníků z městských částí Praha 1, 3, 4, 7, 8, 10, 12, 13, 17, 19, 20, 22).

Přestože Správní řád §50 nařizuje stavebním úřadům opatřovat si podklady pro vydání rozhodnutí a přihlížet k nim, stavební úřady tak činí jen zřídka a odvolávají se pouze na stavební zákony, zákonné vyhlášky a stanoviska dotčených orgánů. Zpochybňují proto použití Manuálu jako podklad při výkladu Stavebního zákona §90.

Na základě konzultace s právníkem by bylo možné váhu Manuálu a jeho používání stavebními úřady podpořit vydáním směrnice ředitelem magistrátu pro stavební úřady, kterým by se docílilo, že by stavební úřady musely k Manuálu tvorby veřejných prostranství přihlížet.

Zástupci městských částí a stavebních úřadů apelovaly, aby IPR Praha více využíval odvolání z pozice účastníka řízení, více spolupracoval s SUP MHMP (dříve bylo běžné že součástí stanoviska SUP bylo i vyjádření IPR Praha), více se zapojoval při projednávání projektů soukromých investorů na stavebních úřadech.

IPR Praha ve spolupráci s průvodcem a moderátorem Ing. arch. Petrem Kučerou připravil cyklus 8 veřejných vycházek (říjen - listopad 2014) jejichž cílem bylo srozumitelně představit široké veřejnosti principy Manuálu tvorby veřejných prostranství v kontextu různorodých pražských lokalit.

Dalším důvodem pro zvolení této formy prezentace byla také snaha odbourávat mentální bariéru mezi „úřadem“ a „veřejností“ a získat bezprostřední zpětnou vazbu k Manuálu.

Zvolená forma vysvětlení problému přímo na místě a to za přímé účasti tvůrců dokumentu se ukázala být velmi účinná. Navíc IPR Praha získal zpětnou vazbu ke své práci.

Kapacita procházek byla plně vytížena s průměrnou účastí cca. 60 osob. Procházky vyvolaly nezvykle velký zájem napříč veřejností, který časem neopadal (průměrná účast na vlastivědných vycházkách Pražské informační služby je 20-25 osob).

Třetinu účastníků tvořili z pravidla místní obyvatelé a další třetinu studenti architektury a lidé z oboru. Asi polovina účastníků byla tvořena mladými lidmi do 30 let, což svědčí o postupné změně vnímání role a významu veřejného prostoru ve společnosti.

- **STARÉ A NOVÉ MĚSTO**
(13. 9. 2014, 62 účastníků)
- **HISTORICKÉ MĚSTO, PRAŽSKÁ NÁBŘEŽÍ**
(20. 9. 2014, 56 účastníků)
- **KOMPAKTNÍ MĚSTO - VINOHRADY A VRŠOVICE**
(sobota 27. 9. 2014, 67 účastníků)
- **KOMPAKTNÍ MĚSTO – DEJVICE**
(sobota 4. 10. 2014, 76 účastníků)
- **MODERNISTICKÉ MĚSTO – ČERNÝ MOST**
(sobota 11. 10. 2014, 34 účastníků)
- **ZAHRADNÍ MĚSTO – PODOLÍ**
(sobota 18. 10. 2014, 58 účastníků)
- **PŘÍMĚSTSKÁ KRAJINA A PŮVODNÍ SÍDLA - BUTOVICE**
(sobota 25. 10. 2014, , 60 účastníků)
- **SPECIFICKÉ PROSTORY - HOLEŠOVICE**
(sobota 1. 11. 2014, 74 účastníků)

B.1 Procházky Prahou

IPR Praha připravil výstavu s titulem Praha: plánování a rozvoj metropole 21.století. K vidění byla v sále architektů na Staroměstské radnici od října 2014 do června 2015. Cílem bylo srozumitelně představit veřejnosti hlavní dokumenty vznikající na IPR Praha. Manuál tvorby veřejných prostranství byl představen společně s Metropolitním a Strategickým plánem.

Integrovaná prezentace různých měřítek plánování se ukázala jako vhodně zvolená. Oba pohledy širší a detailnější se vhodně doplňovaly. Veřejnost pak lépe chápala plánování jako celek a bylo možné komplexně odpovědět na budoucnost rozvoje města.

Velký zájem vzbudily komentované prohlídky. Z prohlídek a následných diskuzí je patrné, že se veřejnost začíná více zajímat o své okolí, budoucnost města a o veřejná prostranství ve vztahu k urbanismu a k Metropolitnímu plánu. Časté byly dotazy týkající se například dopravy (plán mobility, podpora pěšího pohybu ve městě apod.).

Komentované prohlídky měly také vzdělávací rovinu a navštívila je řada studentů.

Pro veřejnost proběhlo celkem 9 prohlídek s celkovou účastí 430 návštěvníků. Pro ZŠ, gymnázia, VOŠ a VŠ proběhlo 13 prohlídek s celkovou účastí 290 studentů.

Výstavu celkem navštívilo téměř 7000 hostů.

B.2 Výstava

B.3 Veřejné debaty a prezentace

Praha: Městská knihovna

Veřejné prezentace o Manuálu měly několik cílů. Prezentace pro veřejnost lépe informovat o Manuálu jako prvnímu kroku ke kvalitě veřejných prostranství. Prezentace pro studenty měly mít především vzdělávací charakter pro mladou generaci, která se ve svých oborech bude v budoucnu podílet na podobě města.

Účast na odborných přednáškách a konferencích byla motivována především snahou podpořit odbornou diskusi o kvalitě veřejných prostranství a získáním zpětné vazby pro další práci na Manuálu nebo dalších projektech Kanceláře veřejného prostoru.

Od vydání Manuálu do konce roku 2015 proběhlo celkem 32 prezentací pro veřejnost, odbornou veřejnost a studenty. Odhadem je navštívilo přes 1500 hostů.

VEŘEJNOST

Pro veřejnost proběhlo do konce roku 2015 celkem 10 prezentací. Např. v červnu 2014 - Městská knihovna v Praze, v lednu 2015 - Praha 3 - veřejná debata, 2014/2015 Pecha Kucha v Praze, Znojmě, Žďáru nad Sázavou a na Slovensku.

ODBORNÁ VEŘEJNOST

Pro odbornou veřejnost proběhlo do konce roku 2015 celkem 20 prezentací. Např. v červnu 2014 - Metropolitní ozvučná deska, v červnu 2014 - Prezentace pro architektky a urbanisty z USA, v září 2014 - Československá cyklokonference v Bratislavě, v listopadu 2014 - IMZ pro policisty, dopr. inženýrský úsek dopr. inspektorátů, v březnu 2014 - prezentace delegaci z Berlína - Institut für

Brno: Morgal

Städtebau Berlin, v květnu 2015 - FSv ČVUT - Konference Perspektivy území III. Veřejné prostory a prostranství, v červnu 2015 - konference ReSite - Shared Change, v říjnu 2015 - prezentace na mezinárodní konferenci - Walk 21.

STUDENTI

Pro studenty proběhlo do konce roku 2015 celkem 9 prezentací. Např. v listopadu 2014 a prosinci 2015 - Fakulta Dopravní ČVUT, v říjnu 2015 - Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze, v říjnu 2015 - Fakulta Architektury ČVUT, v prosinci 2015 - Fakulta Stavební ČVUT.

Plzeň: Pěstuj prostor

C. Propagační materiály

Manuál a propagační materiály, foto: Jan Malý

Pro velkou část uživatelů je Manuál návodným a iniciačním dokumentem. Aby mohl efektivně sloužit, je nezbytné, aby byl v dobrém povědomí veřejnosti, zejména té aktivní. Manuál formuluje veřejný zájem na kvalitě veřejných prostranství, cílem propagace tedy také je, aby se na něm ve společnosti postupně budovala obecná shoda. Pokud budou tyto principy obecně platné, stávají se zároveň vodítkem pro kontinuální politická rozhodování.

Propagační materiály jsou dvojího druhu a navzájem se doplňují. Řada tištěných materiálů v různé podrobnosti a obsáhlosti (2 druhy letáčku, brožura, pexeso, plakát). Dále to jsou webové stránky a video prezentované na internetu. Všechny materiály jsou také ke stažení na webových stránkách ipr.praha.eu/manual.

BROŽURA

Brožura k dokumentům Manuál tvorby veřejných prostranství hl. m. Prahy a návrh Strategie rozvoje veřejných prostranství hl. m. Prahy obsahuje výtah stěžejních témat. Jejím smyslem je přístupnou formou představit základní principy, které z dokumentů vyplývají. Je určena jako přehled především politikům, zástupcům města a městských částí, odborné a aktivní veřejnosti apod.

NÁHLED DO MANUÁLU - SKLÁDAČKA

Letáček určený pro širokou veřejnost, vznikl zároveň jako doplněk k výstavě. Obsahuje stručné sdělení o tom, co je Manuál, komu je určen a kde vznikl a představuje pár vybraných témat k manuálu.

LETÁČEK

Slouží jako rychlá informace o existenci Manuálu, co je Manuál, komu je určen a kde vznikl.

PEXESO

Pexeso je určeno těm nejmenším. Cílem ale je, aby se informace dostali hravou, edukativní formou od dětí až k rodičům. Obsahuje vybraná pravidla z celé škály Manuálu.

VIDEO

Cílem je zábavnou formou představit Manuál nejširší veřejnosti. Video zobrazuje výběr principů z Manuálu zasazených do reálné situace města. Zvoleny byly podstatné principy, které jsou zároveň snadno srozumitelné.

WEBOVÉ STRÁNKY

Na webových stránkách (ipr.praha.eu/manual) je možné dokument prohlížet i stáhnout. Do konce roku 2015 bylo staženo více než 1500 kopií manuálu ve formátu PDF. Veřejnost může také volně vkládat komentáře k jednotlivým kapitolám. Komentáře jsou součástí sběru podnětů pro aktualizaci dokumentů.

ANGLICKÝ PŘEKLAD

V březnu 2016 byl na konferenci Habitat III. zveřejněn anglický překlad Manuálu v tištěné i digitální podobě. Cílem je především zpětná vazba zahraničních expertů a prezentace hl. města Prahy na mezinárodní úrovni v oblasti tvorby veřejných prostranství.

Natáčení propagačního videa, foto: Jan Malý

Manuál on-line, foto: Jan Malý

D. Vyhodnocení dotazníku

náhled on-line dotazníku, foto: Jan Malý

Dotazník měl za cíl vyhodnotit způsob a četnost užívání Manuálu, zároveň identifikovat problémy a přinést podněty k jeho aktualizaci za rok 2014. Dotazník připravila Kancelář veřejného prostoru a nařízení k vyplnění rozeslala v lednu 2015 zástupce ředitele Magistrátu hl. m. Prahy pro sekci rozhodování o území Mgr. Jana Vaněčková. Byl rozeslán vedoucím odborů MHMP a vedoucím oddělení městských organizací. Celkem se jednalo o 135 zástupců z odborů ODA MHMP, ROZ MHMP, MZO MHMP, RFD MHMP, SUP MHMP, OPP MHMP, SVM MHMP, OSI MHMP, OZP MHMP, OTV MHMP, OZP MHMP a z organizací Správa služeb hlavního města Prahy, PREdistribuce a.s., TSK Praha, Lesy hl. m. Prahy, Pražská vodohospodářská společnost a.s., Dopravní podnik hl. m. Prahy, Ropid, ŘSD, PP, ELTODO, PT, JCDecaux. Dotazník vyplnilo celkem 28 respondentů. Žádná odpověď nebyla obdržena od odborů a organizací OTV MHMP, OZP MHMP, ŘSD, PP, ELTODO, PT, JCDecaux. Pro ucelený sběr dat o užívání Manuálu je nezbytné, aby byl vyhodnocován každoročně.

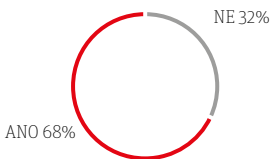
ZHODNOCENÍ

Většina respondentů vnímá celkový přínos Manuálu pozitivně, někteří i přes drobné výhrady. Jeho přínos vnímají především v tom, že se jedná o ucelený soubor řešení různých témat ve veřejném prostoru a dle názoru respondentů není dostatek odborně zpracovaných koncepčních materiálů, podle kterých lze postupovat. Přínosem je také snaha o zvyšování obytné kvality města a posun v metodickém přístupu. Důležitá role Manuálu je ujasnění, k čemu by město mělo směřovat, co je cílem v rámci obecných přístupů k veřejným prostranstvím. Materiál za pomoci grafické podpory představuje názorné příklady koncepce veřejného prostoru a sjednocuje pohled na tvorbu veřejného prostranství. Kladně je hodnoceno například to, že řeší problematiku ochrany dřevin a jejich výsadby v návaznosti na platné normy. Respondenti zároveň dodávali, že se jedná pouze o dílčí materiál, který nepostihuje všechny vazby a souvislosti života velkoměsta. Také poukazovali na omezení celkového přínosu z důvodů, že Manuál není legislativně závazným dokumentem a státní správa staví na všeobecné závaznosti a vymahatelnosti pravidel.

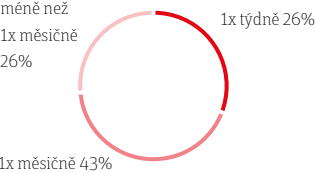
ČETNOST POUŽITÍ MANUÁLU

Manuál ke své práci používají dvě třetiny respondentů. Třetina respondentů Manuál nepoužívá, což zdůvodňují agendou, u které Manuál nepotřebují nebo prací, která se netýkala veřejných prostranstvích.

Používáte při své práci Manuál?

Jak často Manuál používáte?

ÚČEL POUŽITÍ MANUÁLU

Nejčastěji je manuál používán při vyjádřeních a připomínkování projektů při schvalovacích procesech nebo jako argumentační podklad při diskusích. Viz. graf.

vyjádření a připomínkování projektů při schvalovacích procesech	36 %
argumentační podklad při diskusích	36 %
koordinace záměrů nebo projektů	21 %
zadání projektu a předprojektová příprava	18 %
tvorba projektové dokumentace	11 %
tvorba metodických dokumentů	11 %
ostatní	11 %
příprava tendrů na dodávky prvků do veřejných prostranství	4 %

KDY JE MANUÁL OPOROU A JAKÁ JSOU JEHO POZITIVA

Manuál je pro respondenty oporou především při řešení projektů na veřejných prostranstvích a při komunikaci s dalšími subjekty a organizacemi. Manuál je oporou při tvorbě dalších návazných koncepčních dokumentů a ideových záměrů. Slouží také projektantům, kteří chtějí znát doporučení platná pro Prahu ohledně projektování např. stromořadí.

Jako silné stránky Manuálu respondenti uvedli, že sjednocuje pohled a pravidla na tvorbu veřejných prostranství, naznačuje možná řešení a slouží jako opora při jednáních.

PROBLÉMY PŘI POUŽITÍ MANUÁLU A JEHO NEGATIVA

Jako nevýhodu při užívání Manuálu respondenti často považovali to, že se jedná pouze o metodický a doporučující materiál, který není dostatečně závazný a je právně nevymahatelný. Jako problém bylo také identifikováno to, že projekty, které jsou v souladu s Manuálem jsou často limitovány postojem příslušných DOSS (silniční správní úřad, DI Policie ČR) nebo dalšími městskými organizacemi a správci sítí technické infrastruktury.

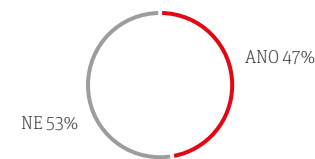
ROZŠÍŘENÍ MANUÁLU

Nadpoloviční většině respondentů v Manuálu žádné téma nebo pravidlo nechybí. Ostatní by rádi Manuál doplnily o další téma nebo pravidla.

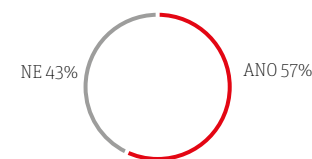
SEMINÁŘE K MANUÁLU

Většina respondentů, kteří Manuál používají, se zúčastnila pořádaných seminářů. Většina respondentů by uvítala další seminář.

Podnět na rozšíření?

Účastnili jste se semináře k Manuálu?

E. Závěr a další kroky implementace

SHRNUTÍ IMPLEMENTACE

Implementace Manuálu se v 1. fázi zaměřila především na představení Manuálu. Cílem bylo seznámit jednotlivé aktéry tvorby veřejných prostranství s tím, co dokument obsahuje a jak jej mohou použít při své práci. Byly uspořádány semináře pro městské organizace, odbory MHMP, zastupitelé HMP, městské části, stavební úřady a projektanti.

Cílem bylo také přinést osvětu pro nejširší veřejnost. Dále byla navázána spolupráce s univerzitami řadou přednášek pro studenty. Vzhledem k tomu, že o Manuál projevil zájem také několik dalších měst ČR měla by se v další fázi zahrnout také spolupráce s jinými městy ČR.

Ve 2.fázi, která kontinuálně probíhá se IPR Praha zaměřuje na zapracování pravidel na konkrétních projektech. Pilotní ukázkou IPR Praha jsou například Koncepční studie ulic Vinohradská, Klapkova, Dvořákovo nábreží, Bělohorská, Tábořská, Náměstí OSN.

Dobрым příkladem, kde se v procesu připomínkování podařilo řadu pravidel uplatnit díky aktivnímu zapojení IPR Praha je například ulice Vršovická, Nuselská - U Plynární, Hradešinská, Koněvova - Husitská, Bělehradská a Petřiny.

V dílčích rekonstrukcích a opravách je často jejich aplikace ztížena úzkým vymezením investice. Dobře provedený je například přechod Užocká.

VYHODNOCENÍ IPR - KANCELÁŘ PODPORY PLÁNU 09

Pravidla obsažená v Manuálu se většinou týkají záměrů městských investorů – nejčastěji jde o rekonstrukce křižovatek (investor TSK Praha) a rekonstrukce tramvajových tratí (investor DPP). Z hlediska témat, o nichž Manuál pojednává, se tyto záměry obvykle dotýkají problematiky polohy přechodů pro chodce, řešení nároží křižovatek, sdružování stožárů, umísťování zábradlí, materiálových řešení povrchů či barevnosti prvků ve veřejném prostoru. V menší míře lze na Manuál odkázat také u záměrů soukromých investorů (např. řešení chodníkových přejezdů před vjezdy do objektů).

V případě městských investic poskytuje Manuál vhodnou oporu pro požadavky IPR Praha při projednávání jednotlivých záměrů, neboť ve světle Manuálu jsou tyto požadavky de facto naplňováním principů schválených radou města. Pro soukromé investice je Manuál dobrou databází vhodných řešení, na něž je při projednávání záměrů možné účelně odkazovat.

Pro městské investory by mělo být používání Manuálu automatické. V praxi tomu tak ale bohužel obvykle není a IPR Praha pak musí dohovávat úpravy projektů jednotlivě a opakovaně. Městští investoři zřejmě často neukládají svým projektantům zohledňovat požadavky Manuálu. Povědomí o požadavcích Manuálu a ochota jejich aplikace se postupně zlepšuje, avšak zejména díky důslednému uplatňování dílčích požadavků ze strany IPR v tzv. koncepčních vyjádřeních k záměrům na veřejných prostranstvích a díky opakovaným diskuzím IPR se zástupci investorů a jednotlivými projektanty. Manuál je sice pro městské investory závazný, avšak pro jeho lepší implementaci citelně chybí nastavení procesů, jež by jeho dodržování zajistily a vymáhaly.

STAVEBNÍ ÚŘADY

Ze seminářů vyplynula potřeba užší spolupráce IPR Praha se stavebními úřady a apel na to aby se IPR Praha při vyjádřeních odvolával. IPR Praha by dále měl společně s MHMP pracovat na tom, aby stavební úřady k Manuálu přihlížely jako k podkladu dle § 50 správního řádu. Práci s Manuálem by stavebním úřadům také ulehčila lepší spojitost Manuálu s právními předpisy (IPR Praha by mělo stavebním úřadům lépe vysvětlit, kde pro ně Manuál může sloužit jako výklad právních předpisů) a zezávacnění některých pravidel.

Na seminář by měla navázat pravidelná tematická setkání, která by mohla probíhat v rámci školení na MHMP v úzké spolupráci s odborem stavebního řádu.

MĚSTSKÉ ORGANIZACE A ODBORY MHMP

V další fázi implementace Manuálu pro městské organizace a odbory MHMP je třeba zacílit se více na dílčí témata. Ta mohou být dále projednávána také v souvislosti s dalším zpracováním jednotlivých „plug-inů“ k Manuálu. Vhodným formátem tedy může být pracovní skupina, která dále vytvoří podklad pro „plug-iny“ k Manuálu. (např. pracovní skupina pro stromořadí a sítě a k zastávkám veřejné dopravy).

SPOLUPRÁCE SE ŠKOLAMI

V roce 2015 proběhlo celkem 5 seminářů na pražských vysokých školách, jichž výuka se tvorby veřejných prostranství bezprostředně týká (např. Fakulta Architektury ČVUT, Fakulta Stavební ČVUT, Fakulta Dopravní ČVUT, UMPRUM, škola architektury AVU). V roce 2016 tato spolupráce bude nadále aktivně pokračovat. Školy nižších stupňů se účastnily několika komentovaných prohlídek na výstavě (viz. B.2)

OBČANSKÉ INICIATIVY, SPOLKY A SDRUŽENÍ

Další skupinou, na kterou se téma vztahuje je veřejný sektor. To především v jiných projektech IPR Praha, kde je Manuál nepřímo uplatňován.

SPOLUPRÁCE S MĚSTY ČR

Řada měst se obracela na IPR Praha s velkým zájmem o Manuál a možnosti jeho využití. IPR Praha a Svaz měst a obcí ČR proto navázal spolupráci, která by potenciálně mohla vést až ke vzniku celorepublikového Manuálu, podobně jako je tomu např. v Británii. Přínos pro Prahu by byl mimo jiné v jednotném apelu měst na změnu řady národních vyhlášek a norem, jejichž změna je z pozice jednoho města neprůchodná.

LEGISLATIVA A MANUÁL TVORBY VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ

IPR Praha by se nadále měl věnovat iniciaci změn v právních předpisech, normách a technických požadavcích ve smyslu Manuálu a také ve způsobu jejich výkladu (která může být často v praxi jiná).

PLUG-INY A TÉMATA K DALŠÍMU ROZPRACOVÁNÍ

Témata, která vzešla se seminářů a veřejných setkání jako potřebná k dalšímu rozpracování jsou například: umísťování umění na veřejných prostranstvích, veřejná prostranství hřbitovů, vybavení zastávek veřejné dopravy, pražský mobiliář, povrchy tramvajových tratí, materiály

a povrchy v památkové rezervaci, decentralizované odvodňování, dětská hřiště, stromy a sítě a další.

Většinu z těchto témat by bylo vhodné postupně dále zpracovat jako „plug-iny“ k Manuálu tvorby veřejných prostranství (vyjma například Standardu přestupních bodů a zastávek PID, který je zpracováván organizací ROPID ve spolupráci s IPR Praha). Témata, která se váží ke konkrétním oblastem Prahy (veřejná prostranství na sídlištích, příměstská krajina) jsou již zpracovávána v IPR Praha jako součást Koncepce rozvoje veřejných prostranství hl. m. Prahy.

DOTAZNÍK VYHODNOCENÍ MANUÁLU

Optimální vyhodnocení dotazníku by mělo probíhat každý kalendářní rok. Přínosem bude vyplnění dotazníku a získání zpětné vazby i u městských částí (starostů, dotčených oddělení a stavebních úřadů).

DISTRIBUCE A PRODEJ MANUÁLU

Manuál je zdarma ke stažení na webových stránkách ipr.praha.eu/manual. Celkem bylo staženo do konce roku 2015 více než 1500 kopií.

— SPRÁVA MĚSTA

Manuál byl distribuován: Městským částem hl. m. Prahy: starostům, vedoucím odborů územního rozvoje, výstavby, dopravy, životního prostředí, investic, Odborům magistrátu, městským organizacím, státní investorské organizace a správci.

— VEŘEJNOST

Prodej probíhal v průběhu výstavy v Sále architektů na Staroměstské radnici (Staroměstské nám. 1, Praha 1), nyní je k dostání na Institutu plánování a rozvoje (Vyšehradská 57, Praha 2) ve výdejně dat a na podatelně. Do konce roku 2015 se prodalo přes 130 kusů.

— KNIHOVNY

- Rozeslány povinné výtisky: Národní knihovna ČR - Praha, Národní technická knihovna, Moravská zemská knihovna - Brno, Vědecká knihovna v Olomouci, Městská knihovna v Praze a dále byl nabídnut dalším knihovnám v ČR.
- poskytnut do knihoven škol, které si o Manuál požádaly (FA ČVUT, FD ČVUT)

ANGLICKÝ PŘEKLAD

V březnu 2016 byl na konferenci Habitat III. zveřejněn anglický překlad Manuálu v tištěné i digitální podobě. Cílem je především zpětná vazba zahraničních expertů a prezentace hl. města Prahy na mezinárodní úrovni v oblasti tvorby veřejných prostranství. Dále jsou přeloženy materiály: Náhled do manuálu (skládačka) a Informační brožura. Vše je zdarma ke stažení na ipr.praha.eu/manual.

Manuál tvorby veřejných prostranství hlavního města Prahy,
Vyhodnocení 2014 - 2015
/
Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy
Sekce detailu města
Kancelář veřejného prostoru
Vyšehradská 57, 128 00 Praha 2
—
iprpaha.cz/manual

Kancelář veřejného prostoru:
Ing. arch. Pavla Melková
MgA. Marek Kunderata
Ing. arch. Zuzana Kuldová
MgA. Žofie Raimanová

spolupráce Kancelář podpory plánu
Ing. arch. Dominik Aleš
Ing. arch. Irena Mádllová

první vydání / 23 stran

© IPR/SDM, Praha, 2016–2

Manuál tvorby veřejných prostranství hlavního města Prahy,
Vyhodnocení 2014 - 2015 vydal v roce 2016 v Praze
Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy.

Samostatné obrazy, text i dílčí části je možné (s ohledem na autorský zákon)
šířit, kopírovat a rozmnožovat libovolnou technikou.
Rozsáhlejší citaci nebo vyšší náklad je nutné dojednat s vydavatelem.
Vždy je nutné uvést zdroj.

Informace o postupu zpracování Koncepce rozvoje veřejných prostranství hlavního města Prahy

Rada zadala Institutu hlavního města Prahy usnesením č. 1495/2014 vypracovat Koncepti rozvoje veřejných prostranství. *Koncepce rozvoje veřejných prostranství*, jak je definována v *návru Strategie rozvoje veřejných prostranství* (2014), je „dlouhodobým kontinuálním procesem zahrnujícím aktualizace, reakce na aktuální potřeby města, zapracování zpětných vazeb či vzájemného ovlivňování postupně vznikajících dokumentů v rámci koncepce“. Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy zpracoval *Systematiku koncepce rozvoje veřejných prostranství*, která definuje rámec koncepce a obsah jednotlivých dokumentů.

V současnosti vzniká celá řada projektů, které jsou součástí koncepčního přístupu města k rozvoji veřejných prostranství a zapadají do rámce definovaného v *Systematice koncepce*. Lze jmenovat koncepční studie úprav ulice (Vinohradská – usnesení č. 2980/2014, Klapkova – usnesení č. 1700/2015, Na Pankráci – usnesení č. 2201/2015, Dvořákovo nábreží – usnesení č. 2665/2015). Byla zpracována *Koncepce pražských břehů* (usnesení RHMP č. 162/2014). Zpracovává se *Koncepce rozvoje veřejných prostranství pražských sídlišť* a pilotní projekt *Vybíralova* (usnesení RHMP č. 2536/2015), dále *Koncepce krajinných území* s projekty *Soutok Berounky a Vltavy* (usnesení RHMP č. 2149/2015) a *Koncepce Císařského ostrova a jeho širšího okolí* (usnesení RHMP č. 831/2015).

Série těchto koncepčních materiálů v kombinaci se systematickým vyjadřováním k zadáním projektů městských investorů formou koncepčních vyjádření naplňuje podstatu *Koncepce rozvoje veřejných prostranství*.

Vybrané principy

Manuálu tvorby veřejných prostranství hl. m. Prahy

Dokument uvádí důležité principy vhodné pro obecné užití městskými investory a správci a upozorňuje na často opomíjené nebo nedůsledně uplatňované principy, které mají ve výsledku vliv na celkovou kvalitu veřejných prostranství a efektivní vynakládání veřejných prostředků.

Implementace vybraných principů do zadání projektů výstavby a rekonstrukcí veřejných prostranství pomůže zvyšovat jejich kvalitu, a tak i kvalitu života v celém hlavním městě Praze.

Vybrané principy nemají za cíl nahradit Manuál tvorby veřejných prostranství hl. m. Prahy (dále jen Manuál) a nejsou výčtem všech nezbytných kroků při přípravě záměrů. Nadále je nezbytné pracovat s Manuálem jako celkem. Vybrané principy také nesmí být uplatňovány v rozporu s legislativou. V konkrétních případech by měly být vyhodnoceny projektantem v souvislosti s dalšími požadavky na daný projekt.

A/ Principy pro rekonstrukce ulic a křižovatek

1. Minimalizace ploch vozovek ve prospěch pěších ploch např. minimalizace šířky jízdních pruhů, malý poloměr směrových oblouků obrub na nároží, vysazená nároží s kolmým zakončením až za parkovací pruh, chodníkové přejezdy pro vjezdy do objektů apod. (viz kapitola C.2.2 Vozovky a jízdní pruhy, C.2.3 – Křižovatky a křížení)
2. Příčné pěší vazby na všech ramenech křižovatky umístěné na přímých trasách chůze bez oddalování za směrový oblouk obruby, bez natáčení do kolmice na šikmo příčnou ulici apod. (viz kapitola C.2.3 – Křižovatky a křížení)
3. Dopravní řešení plně zohledňující komfortní a bezpečný pohyb cyklistů (viz kapitola C.2.5 – Cyklistická opatření)
4. Sdružování stožárů trakčního tramvajového vedení, veřejného osvětlení a světelné signalizace křižovatek (viz kapitola D.3.2 – Nadzemní prvky) a důsledné zachovávání stávajících převěšů osvětlení (viz kapitola D.1.2.)
5. Svislé dopravní značení v nejmenší přípustné velikosti umísťované přednostně na stožáry TV, VO, SSZ (viz kapitola D.3.3 – Dopravní prvky a značení)
6. Preference sloupků namísto zábradlí z důvodu pěší prostupnosti, zábradlí uplatňovat pouze v případech, kdy nelze ochranu chodců zajistit jiným, přirozeným způsobem či vodicí linií (viz kapitola D.5.7 – Zábrany a bariéry)
7. Stejná povrchová úprava všech kovových prvků jednotně pro celé město RAL 7021 (viz kapitola D.1.2 – Materiály a povrchy prvků), kovové prvky mohou být v přiměřené velikosti doplněny reflexním proužkem
8. Počítat s možným umístěním stromořadí v případě dostatečné šířky uličního profilu (alespoň od 18 m), které bude v závislosti na konkrétní šíři chodníku umístěno v chodníku nebo parkovacím pásu, do projektu zapojit příslušné odborníky (viz kapitola Stromy D.2.1, Stromořadí, aleje a skupiny stromů D.2.2)
9. Zahrnout do projektů umístění mobiliáře, například laviček, košů, cyklostojanů, pítek apod. (viz kapitola Mobiliář D.5)
10. Materiálové odlišení pásu pro parkování a prostřídání se stromořadím, místy pro přecházení nebo mobiliářem (viz kapitola C.2.6)
11. Dopravní řešení s přirozenou preferencí průjezdu vozidel hromadné dopravy

B/ Principy pro rekonstrukce tramvajových tratí

1. Přímost kolejí v případech, kde tramvajová trať podporuje vnímání urbanistické osy, přičemž koleje jsou pak obvykle vedeny rovnoběžně s osou ulice
2. Kryt tramvajového tělesa volený dle Koncepce povrchů tramvajových tratí hl. m. Prahy, která byla schválena usnesením Rady HMP č. 2064/2016 (viz také kapitola D.1.1.3 – Povrchy tramvajových těles)
3. Poloha zastávek přednostně vstřícná nebo v místě křížení tratí přednostně za křižovatkou, s nástupní hranou sdruženou pro tramvaj i autobus (viz kapitola C.2.4 – Zastávky tramvají a autobusů)
4. Zastávkové ostrůvky oboustranně zpřístupněné (minimálně z jedné strany bezbariérově), v ulici se zklidněným provozem přednostně zastávkové mysy (viz kapitola C.2.4 – Zastávky tramvají a autobusů)
5. Tramvajové trakční vedení upevněné mezi fasádami budov přednostně zachovávat a v případě vhodných příležitostí obnovovat a rozšiřovat (viz kapitola D.3.2 – Nadzemní prvky)
6. Sdružování stožárů trolejového vedení s veřejným osvětlením a světelnou signalizací křižovatek a jejich řazení do jedné linie rovnoběžné s osou ulice, v ose stromořadí, parkovacího pruhu nebo na rozhraní chodníku a vozovky (viz kapitola D.3.2 – Nadzemní prvky)
7. Sdružování technického zařízení (např. výhybkové, přípojkové skříně, mazníky apod.) a jeho umísťování mimo přirozený průchozí či pobytový prostor, optimálně objektové zabudování do okolních staveb (viz kapitola D.3.2 – Nadzemní prvky)
8. Preference sloupků namísto zábradlí z důvodu pěší prostupnosti, zábradlí uplatňovat pouze v případech, kdy nelze ochranu chodců zajistit jiným, přirozeným způsobem či vodicí linií (viz kapitola D.5.7 – Zábrany a bariéry)
9. Stejná povrchová úprava všech kovových prvků jednotně pro celé město RAL 7021 (viz kapitola D.1.2 – Materiály a povrchy prvků), kovové prvky mohou být v přiměřené velikosti doplněny reflexním proužkem
10. Umísťovat přístřešek na zastávkách vždy, pokud to umožňuje šíře ostrůvku a není zajištěn jiným způsobem (viz kapitola D.5.4.1 – Materiály a povrchy prvků)
11. Dopravní řešení s přirozenou preferencí průjezdu vozidel hromadné dopravy

C/ Požadavky na přípravnou fázi záměrů

1. Při plánování dílčích rekonstrukcí s dostatečným předstihem vyzvat dotčené správce a organizace ke koordinaci a sdružení investice
2. V přípravné a realizační fázi například vyhodnotit odstranění neaktivních sítí, zajistit dendrologický průzkum, vyhodnotit a navrhnout dosadbu, údržbu či jiná opatření

DŮVODOVÁ ZPRÁVA:

Manuál tvorby veřejných prostranství hlavního města Prahy (dále jen Manuál)

Praha Manuálem deklaruje prioritu rozvoje kvalitních veřejných prostranství a navazuje tak na hodnotovou změnu, která v české společnosti v současnosti probíhá.

Vyhodnocení Manuálu upozorňuje, že město v tuto chvíli postrádá systém plánovací koordinace záměrů jednotlivých investorů a správců, který je nezbytný pro celostní kvalitu výsledků a pro úsporu finančních prostředků.

Investice do veřejných prostranství jsou roztrženy mezi řadu městských investorů a správců a jejich kvalita mnohdy neodpovídá významu těchto prostranství a účinně nezvyšuje kvalitu života obyvatel Prahy. Investice do dopravní a technické infrastruktury probíhají často bez urbanistického a architektonického řešení veřejných prostranství. Jsou řešeny pouze dílčí části prostorového celku bez vyhodnocení vlivu uvažovaných úprav na kvalitu celkového prostoru, na socioekonomické vazby či související širší oblast města a bez projednání s veřejností.

Zároveň je nutné konstatovat, že jsou nedůsledně naplňována Pravidla pro přípravu investic na veřejných prostranstvích hl. m. Prahy (usnesení Rady HMP č. 2588/2014). Toto vše vede k významnému zhoršení implementace pravidel Manuálu.

Důsledkem potom je, že v praxi nastává situace, kdy důsledky absence včasného koncepčního řešení záměrů, které výraznou měrou determinují kvalitu veřejných prostranství, jsou vyhodnoceny až v průběhu projednávání ve správních řízeních, kdy lze konečnou podobu navrhovaných zásahů ovlivňovat pouze za cenu narušení předem stanoveného harmonogramu a promarněných prostředků. Výsledkem je buď rezignace na kvalitu městského prostoru, nebo nutnost měnit projektovou a realizační dokumentaci, což vede ke zpoždění či prodražení přípravy stavby nebo nesplnění podmínek pro dotace.

Je zřejmé, že k metodické podpoře jsou nezbytné také systémové změny. Jedno z řešení je například zřízení pozice městského koordinátora projektů. Tato pozice je podrobněji popsána v připravovaném dokumentu Strategie koncepční přípravy investičních záměrů na veřejných prostranstvích hlavního města Prahy, který bude předložen RHMP samostatným tiskem.

Součástí usnesení jsou také vybrané principy Manuálu, které by měly být součástí zadání projektů rekonstrukcí veřejných prostranství. Principy mají za cíl snižovat vynaložené prostředky sdružováním investic a směřovat ke zvyšování obytné kvality veřejných prostranství hl. m. Prahy.